

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 32.

V Ljubljani, v soboto 8. februarja 1896.

Letnik XXIV.

Deželni zbor Kranjski.

(XIV. seja, dne 8. februarja.)

Zboru predseduje deželni glavar Detela, vlado zastopa deželni predsednik baron Hein.

Po prebranem zapisniku in izvršenih raznih prošnjah poroča poslanec Lenarčič o samostalnem predlogu poslanca Hribarja in tovarišev glede ustanovitve zavarovalnice za živino, ki se izroči deželnemu odboru v proučevanje, da more pozneje postaviti primerne predloge.

O samostalnem predlogu poslanca dr. Žitnika in tovarišev o ustanovitvi deželne zavarovalnice proti požaru, toči in živinskim boleznim poroča je tudi poslanec Lenarčič. Tudi ta predlog se izroči deželnemu odboru, da pripravi za ustanovitev take zavarovalnice potrebnega materijala.

Pri tej točki je obširno govoril poslanec dr. Schaffer ter s svojega stališča načrtal obrise, kako treba prihodnja leta postopati deželnemu zboru, da zadostuje deželnim narodnogospodarskim potrebam. Dejal je, da sedaj več narodno vprašanje pri nas ne razburja toliko duhov, kakor prejšnja desetletja, marveč da silijo gospodarske preosnove na dan, katerim treba največjo pozornost posvečevati. Skrbeti treba za organizacijo kmetijskih zadrug, deželi pridobiti zadostno moč, da pridobi potrebnega kredita za kmeta in obrtnika. Tudi od velike industrije si obeta govornik veliko dobička za deželo ter opozarja na to, da ne gre nasprotja kazati proti veliki industriji. To pač ni bilo potrebno, kajti pri nas mej delavnim ljudstvom in mej industrijalcem ni nobenega nasprotja, kjer veliki industrijalcem svojo dolžnost pravično vrše nasproti delavcem. — Konečno je govornik stavil resolucijo, naj se glede zavarovanja tudi dela nato, da se vredni tako deželno

zavarovanje tudi za življenje, ter naj se kolikor moč spravi v zvezo s plačevanjem hipoteknih dolgov.

Posl. dr. Žitnik naglašja, da z ozirom na konec zasedanja in obširni današnji dnevni red ne bode obširneje podpiral predloga upravnega odseka, in sicer že zato ne, ker se mu z nobene strani ne ugovarja. Izprosil si je besedo, da se v svojem in tovarišev imenu prav toplo zahvali g. predgovorniku dr. Schafferju, ki je priznal nujno potrebo izdatne in vsestranske pomoči propadajočemu poljedelskemu prebivalstvu. Vse točke, katere je predgovornik navajal v tem oziru, kot organizacija kmetijskih zadrug in potrebnega kredita, zavarovanje življenja in dôt — vse to so tudi točke našega socialnega programa. Gotovo je, da se ves ta kompleks soc. vprašanj ne more izvršiti v enem letu. Polagoma in sistematično treba izvrševati vprašanja. In ravno zavarovanje proti požaru, toči in živinskim boleznim je najjednostavnejše, zato se more najpreje izvršiti.

Predgovornik je izražal željo, da treba prebivalstvu pojasniti potrebo in korist zavarovanja. Ljudstvo to potrebo že uvidi in le malo je takih zaniknežev, ki bi, boječ se malih troškov za zavarovanje, ustavljali se tej napravi. G. predgovornik je mimogrede omenjal, naj bi ne napadali kapitala. Katol. narodna stranka ne napada kapitala, pač pa kapitalizem, to je neumestno in večkrat škodljivo izrabljanje kapitala v škodo nižjih slojev prebivalstva, ki morajo za lačno plačo služiti kapitalu. Tudi glede znane tovarne v Mojstrani se naša stranka ni upirala ustanovitvi tovarne, temveč sili, s katero so neki krogi skušali posestnike prisiliti k prodaji zemljišča za neznatno ceno. Dež. odbor bode imel mnogo dela s pripravami za dež. zavarovalnico, toda to delo bode zaslužno in hvaležno. Govornik

konečno izraža željo, naj bi dež. odbor ne odlašal predolgo tega dela. (Dobro-klici.)

Nato je poročal poslanec vitez Langer jako obširno in zanimivo o samostalnem predlogu posl. Kluna glede žumberskega in marindolskega okraja nekdanje vojaške granice. Pri tej razpravi se je oglasil za besedo dr. Tavčar in igral jako čudno ulogo. Izjavil je, da bo glasoval za predlog, a govoril je proti predlogu, kar je vsekako čudno. Omenjal je, da Zumberčani tega sami ne marajo, da so Hrvatje proti temu, da pride tretja vera in tretja narodnost v deželo, dasi imamo z dosedanjimi dovolj težav.

Poslanec Kalan je na to pojasnil, da je nastal velik hrup po hrvatskih listih raznih strank, ko so doznali za predlog poslanca Kluna o rešitvi žumberskega in marindolskega vprašanja. Hrvatska glasila so poudarjala zgodovinsko in politično svoje stališče. Naštevale so se imena hrvatskih zgodovinskih avtoritet, katerih imajo Hrvatje lepo število, ki dokazujejo, da Zumberk pripada Hrvatski. Gledé zgodovinskega vprašanja govorniku ni treba nič omenjati, kajti o tem so že drugi govorniki obširno in temeljito govorili. Omeniti je samo politične strani, katero omenjajo hrvatski listi, češ, da se hoče s tem vreči preporno jabelko mej Slovence in Hrvate. Temu nasproti treba konstatovati, da je to predlagateljem popolno tuje, da s tem, ako se poravnava kaka zgodovinska krivica, se ne zgodi krivica nikomur. Naj se pa to vprašanje reši kakorkoli, gotovo je, da ta malenkostna stvar ne bo prav nič kalila prijateljskih, bratskih razmer, katerih zahtevajo skupne kulturne potrebe obeh narodov, kajti loči nas samo voda Potla, a kri ni voda, kakor je rekel pokojni pesnik in pisatelj Senoa.

Poslanec Schweiger: Če pogledamo zemljevid, kakoršnega rabijo v naših ljudskih šolah, vi-

LISTEK

Oglarjev sin.

(Slika iz oglarskega življenja.)

I.

„Tiha luna se dviguje,
Cvetke vklanajo glave,
Mlačen veter mlo duje,
Rožne zvezdice gore...“
Fr. Levstik.

Solnce vtonilo je že davno in jasna poletna noč razpela je nad trudno zemljo svojo čarobno modrino, nakičeno z nebrojnimi zvezdami. Ponosno in samosvestno liki kralju nočnega neba kroži mesec po sinjem nebesnem oceanu. Njegovi srebrno-bledi žarki vpletajo se kakor nežne cvetke mej zelene vrhe drevesnih velikanov trnovskega gozda. Bajna, milobna sanjavost oklepa naravo. Vse spi skrivnostno, sladko spanje. Tudi miloglasnemu, neutrudnemu pevcu, slavčku, poljubil je san oči. Lahki vetrič duje skozi sveže liste in zdi se, kakor bi šepetali nevidni duhovi o miru in sreči. —

Toda, glej! — Kaj se dviga tam iz goščave proti nebu? — Črna pošast vijuga in steguje se oblastno kvišku, kakor bi se borila z bledotno mesečino. Više in više vstaja, slednjič se razkošati v gost oblak, ki se manjša, redči in koncem izgine..

Sredi gozda je majhna jasa, sredi jase velika kopa drv — ogelnica; iz nje vskipeva dim v nebo liki orjaški pošasti. Malo proč od ogelnice sedita pod votlo pečino dva možaka. Mesec, obsevajoč njuna očrnela, zakajena obraza, priča nam, da sta oglarja.

„Lezite, oče, lezite. Na-te tu plašč, denite si ga pod glavo,“ ogovori mlajši možak, krepak, zastaven mladenič postarnega, že dremajočega druga ter mu pripravi vzglavje iz plašča od ličja.

„Le molči, Tine, kadar bo sila, pomorem si že sam. Le zamežal sem tako malo, a zaspan nisem še,“ izgovarjal se je stari, otrese sivo glavo in jel gledati v nebo, kakor bi hotel pokazati, da ga ni nikakor še volja spati.

„Ne bodite čudni, oče; že tretjo noč bdite nočoj, pa se vam ne bo dremalo?! — Saj je začel še mene skoro preganjati spanec. — Le tiho, oče, in zaspite brez skrbi,“ prigovarja mu zopet sin.

„No, saj bom, če se mi bo dalo,“ odvrne stari in upre črne, globoko udrte oči zadovoljno v jedinega mu sina.

Na to je nastala zopet grobna tišina. Stari je prišel kmalu zopet dremati, slednjič se je raztegnil po votlini in trdno zaspal. Mladenič je pa zamišljeno zrl v dim, dvigajoč se iz ogelnice, kakor bi premo-trival v njem begotnost zemske sreče. — Nakrat prišel je stari v snu stezati desno roko, kakor bi se

poslavljal od koga, in ob jednom poluglasno, pretrgano govoriti:

„Tine, sin moj, boj se Boga, ne sovraži človeka! — Moli za-me in za mater! — Jaz sem preživel svoj del, prišla je ura... da grem...“

Temna, turobna čuvstva obhajala so Tineta, poslušajočega resne očetove besede. Srce mu je utripalo, tresel se je na vsem životu. V očesu zaigrala mu je solza, padla na tla in se skrila v prahu, — bila je solza skrivne, globoke boleti. Za prvo pridrla je druga, za drugo tretja, — Tine je jokal, ker ljubil je starčka — očeta. Sivi, beli njegovi lasje bili so mu resen, tožen opomin, da je ločitev njuna blizu — blizu —

Iz tega žalostnega razmišljanja predramil je Tineta oče, ki je planil, vzbudiši se, prestrašeno kvišku in vzkliknil:

„Moj Bog, ali je res?! — Kje sem? — Kje je moj Tine?“

„Tiho, oče, tiho, saj sem tu!“ tolaži Tine očeta, otiraje si solzne oči.

„Torej ni res? — Še živim in ti si pri meni, moj Tine?“

„Glej, sanjal sem, da sem umrl in moral zapustiti tebe na svetu samega... Hodil sem okrog po samih grobovih in mrtvaških kosteh. Čuden mrak je ležal okrog in okrog mene, v daljavi pa je blestela izza visokih gorâ medla luč, kakor bi bil

5 8 15 77 77 77

dimo, da je moja fara Radovica kakor neka zagozda v Hrvatsko. Na treh straneh me obdajajo Zumberčani, le na jugu se držim matere zemlje Kranjske. Meni so tedaj razmere pri žumberških sosedih dobro znane. Gospod tovariš dr. Tavčar se boji, da bodo Zumberčani prišli z raznimi prošnjami pred našo zbornico, kakor postavim za vodo. No, vode imajo dosti in pripovedujejo, da na Gorenjskem molijo za tiste, ki živijo pod Uskoki, češ, svoječasno jih bode voda preplavila. Dalje misli gospod Tavčar, da dobimo novo vero v deželo. Marijendolcev, ki so pravoslavne vere, itak iz dežele ne moremo dati, kajti prebivajo v sredini med Adlešiči in Preloko. Zumberčani so pa katoliki, kakor mi, le obredi so drugačni, obredi čez vse lepi in čistiljivi. In mi duhovniki pomagamo jeden drugemu. Kadar ni sosednega župnika doma, grem, ako potrebno, jaz tje in opravim duhovno službo; njih ljudje hodijo k naši službi božji, naši pa k njihovi. Če gospod poslanec Tavčar omenja slučaj, da je nekdo v Kostanjevacu bežati moral, ker so ga imeli za agitatorja, da se Zumberk priklopi Kranjski, verujem, da se je to zgodilo. Prosto ljudstvo pa želi, da se pridruži naši deželi. Vzrokov nočem tu navajati. Ko sem šel v Ljubljano, so bili ljudje pri meni in so mi rekli: „Delajte, gospod, na to, da bomo k kranjski pripadli. In če bi se ljudstvu dalo na izbiro, ne da bi se agitiralo za ali zoper vtelesenje, 99 odstotkov bi glasovalo za inkorporacijo. Da so med Hrvati taki, ki so zoper inkorporacijo, vem, v prvi vrsti tista stranka, ki nas Belekrance smatra za planinske Hrvate. Jaz bom glasoval za resolucijo in želim, da se povoljno reši za našo deželo.

Posl. Globočnik v imenu upravnega odseka poroča o prenatrdbi §§ 12. in 36. zakona z dne 15. sept. 1881 glede reda o požarni policiji in gasilnih stražah izvzemši Ljubljano ter predlaga naslednje izpremembo:

Troške občin in gasilnih straž za pripravo v svrhu zunanje pomoči, kakor tudi stroške za popravljanje njihovih o tej priliki poškodovanih gasilnih pripomočkov plačuje po požaru prizadeta selska občina.

Zadevni zahtevki morajo se tekom 8 dni po požaru zglasiti pri oni občini, ki jih je dolžna plačati, ter razsoja v slučaju prepira o tem končno veljavno deželni odbor.

Selska občina ni opravičena zahtevati, da bi se ji iz zgorajšnje obveze vzrastli troški povrnili od po požaru oškodovanih.

Posl. dr. Schaffler je proti predlogu ter nasvetuje, naj se naroči dež. odboru, da v prih. zasedanju predloži razmeram primernejšo prenatrdbo sedaj veljavnega zakona.

Deželni predsednik baron Hein obširneje naglašja potrebo prenatrdbe ter toplo priporoča nasvet upravnega odseka.

Posl. dr. Tavčar govori proti predlogu ter se pridružuje mnenju dr. Schafflerja, da se namreč stvar vrne dež. odboru.

mesec. Sredi prostranega polja srečal sem rajno tvojo mater. Dala mi je roko, a mrzla je bila kot led in dejala mi je jezno: „Ali tako skrbiš za sina?“ — Prestrašil sem se tedaj, se vzbudil in zagledal mesto matere tebe. — Dragi moj Tine, glej, opominja me že Bog v sanjah, da se pripravim za oni svet. Ti si pa še mlad, krepak. Življenje je tebi še velik vrt, v katerem boš še sejal in žel. Drevo tvoje življenja še le cvete in lahko upaš obilega sadu. — Vidiš, nekaj imam na srcu, kar bi ti moral razkriti že davno. Sama samična sva v svoji bajtici, a dolgo ne bo več, ko boš ti sam. — To pa ni kar tako. V gozdu boš imel dela čez glavo, doma pa zopet dve kravici; kdo jima bo postiljal, kdo ji krmil in napajal? — Vsega ne boš mogel sam. Zato bi menil jaz, da bi bilo pametno, ker odrasel si že in doleten, da bi si poiskal in izbral — oporo.

Počasi in oprezno, a vendar ljubeznjivo in skrbno, govoril je stari, posebnost pa zadnje besede, ker poznal je sina, kako je boječ in kako ne mara slišati o takih stvareh. Boječnost in nekaka odljudnost sta bila pri Tinetu popolnem naravni posledici vzgoje. V šolo ni hodil nikdar, rastel je v samotni hišici in vzrastel je tih samotar. Dober je bil, pošten, mehkega srca, tudi prijazen, komur je bil vreden, sicer pa plah kakor zajec in ogibal se vsega krščenega.

Mislilo si lahko, da so spravile zadnje očetove besede Tineta v vidno zadrego. Izbrati si družico ali oporo, kakor jo je imenoval stari, bilo bi marsi-

Poročevalec zagovarja predlog upravnega odseka, ki je bil z večino glasov vsprejet. V nadrobni razpravi je bila vsprejeta gorenja prenatrdba §§ 12. in 36.

Ob 1/2. uri je dež. glavar pretrgal sejo do 1/4. ure.

O gorenjskih planinah.

(Govoril deželni poslanec Ažman dne 6. februarja.)

(Dalje.)

Kaj naj rečem k temu, kar se je lansko leto v Ratečah zgodilo, ko je vladni komisar predlagal vladi, da naj se pašniški servitut Ratečanov in Weissenfelzarjev v ondotnih fužinskih in eraričnih gojzdi odkupi z denarjem nasproti naredbi poljedelskega ministerstva od 3. jul. 1873 št. 6953, ki pravi: da se odkup ne sme vršiti, ako bi se s tem gospodarstvo opravičenih v nevarnost postavilo. In le prizadevanju poslanca g. Povšeta, ki se je za to stvar potegnil pri poljedelskem ministru, se je zahvaliti, da se ta nesrečni predlog ni izvršil in da Ratečanom in Weissenfelzarjem paša v imenovanih gozdih še ostane. In za slučaj, da bi kmetje sprejeli to odškodovanje (kar pa ne smejo), se je odškodnina uradno odločila za 1 goved po 1 1/2 funtov, mesto 15 funtov.

Pa kako je tako daleč prišlo? Ne bom rekel, da niso kmetje tudi sami nekoliko krivi sedanjih žalostnih razmer. Pred 40 in 50 leti so namreč vse prek — ali, kakor sami pravijo, „vse čez“ pasli in sekali.

Ko je potem šlo za vravno pravico, koliko gojzda spada grajščinam, koliko kmetijam, kje in koliko se sme pasti — se kmetje niso hoteli v nobeno pogodbo podati. — Vpili so in trdili — rekoč: Vse je naše! Ponujali so jim potom mirnega sporazumljenja velike oddelke gojzda in pašnikov — pa se niso hoteli udati. Godilo se jim je, kakor kralju Tarkviniju Prisku, ki ni hotel za sibilinske knjige dati zahtevane cene, in je nazadnje za trojne bukve moral več dati, kakor bi bil v začetku za vseh 9 dal. — Tako je bila tudi našim kmetom vsaka ponudba od strani grajščine in erara manjša in slednjič, ko je do konečne uravnave prišlo, dobili so veliko manj, kot jim je bilo s prva na ponudbo.

Kakor se zdaj gotovo vé očitno, so pri obravnavah gozde previsoko, pašo pa prenizko cenili, in vsled tega vsak posestnik sme manj živine pasti na planinah, kakor bi mu po pravici pripadalo.

In to prikrajšanje paše našim ljudem toliko huje dene, ker se stareji nazaj spominjajo na zgubljenost — pašo, zgubljeni — raj!

Nekdaj — pred 40., 50. leti je navadni kajžar imel po 8 do 10 goved, kmet 15 do 16 krav, 3 do 4 konje, 10 koz. Zdaj le 4—10 krav, kajžar 2 kravi.

Gorjanski farovž je imel kedaj 16 do 20 goved in 70 ovac, zdaj ima 7 do 10 goved in nobene ovce, pasti pa sme 5 goved na planini. Pasli so se kedaj tudi konji. Pomen nekdanjega planinskega go-

komu lahko, da celo prijetno, a ne tako našemu Tinetu. Govoril ni mnogo z ženskami, odkar mu je umrla rajna mati, a tedaj je bil še le štirinajstleten deček. In sedaj, sedaj naj bi si šel on kar sam izbirat družico, s katero bi moral deliti vse križe in težave življenja?

Toda to bi še bilo, da bi živel z njo, saj je bil pohleven, miren človek, prepirati in jeziti se niti ni znal. — Po glavi mu je rojilo le to, kdo mu dobi pod solncem žensko, ki bi ga vzela, in kdo mu jo pripelje v hišo?

Taka in slična vprašanja šuštel so Tinetu po zmedenih možganih, ko je premišljal resne očetove besede in odgovoril je pol zbegano, pol nevoljno:

„Pustite me, oče, da ostanem tako. Prvi nisem, zadnji tudi ne bom, ki roma tako samotěž skozi življenje. Z božjo pomočjo bom že živel do smrti.“

„Tine, ti govoriš kakor veš in znaš. Izkusil nisi še ničesar, ker mlad si še. Doslej si živel le doma in ne veš, kako slan je kruh življenja. Zato ubogaj mene, ne kakor očeta, ampak kakor človeka, ki je izkusil mnogo — mnogo — —“ in starček je potegnil z žuljavo dlanjo čez nagubano čelo, kakor bi hotel izbrisati temne, žalostne podobe prošlosti, potem pa je nadaljeval: „Težko je biti človeku samemu in breme je lažje, ako je nesita dva; zato pravim, idi in poišči si v sosednjih vaseh neveste. Ne boj se, ne odpodi te nobena, ker napačen nisi in v najini bajtici tudi živita lahko dva mirno in srečno.“ Tako je modroval dalje stari in gledal

spodarstva za našega kmeta je očiten. Kar je imel živine odveč — konje in govedi je dal v planino, doma je obdržal le, kolikor je bilo potrebno; živina se je pasla prosto tudi po gozdih, v jeseni pa po rotih. Ker je bilo dosti paše, je bila živina rejena in zdrava; marsikateri kmet je pridelal v planini do 3 cente masla, doma se je krma prihranila in je po zimi še jedenkrat toliko živine lahko preredit, kakor jo zamore zdaj; pridelal je tudi veliko gnoja in polje je bilo vsled tega rodovitnejše. Zdaj se je to nehalo ali se godi le v neznatni meri in blagostanje hira. Še ta živina, ki sme v planino, dobi malo krme, vsa shujšana in slabotna pride nazaj. Navadno kmetje še tiste živine ne pošljejo v planino, katero so opravičeni pošiljati. Tako je na planini „Kranjska dolina“ opravičenih 240 goved, pa jih komaj 150 hodi, ker ne dobé paše; paše pa zato ne, ker se je gozd zarastel. In tu smo zopet pri gozdu. Pomen gozda za narodno ekonomijo ne smemo prezirati, ali da bi se gozd na škodo paše in planinarstva preveč čuval in gojil, to je krivica. Za živino so slabši časi. V gozdu ne dobi več krme, ker se je preveč zarastel, kjer pa je dobra krma, je pa svet zaklinčan, zabranjen in notri ne sme; če pa gre, je pa gospodar kaznovan. Koliko so te kazni znašale zadnja leta, ni mogoče povedati, nekateri posestnik je že plačal vsa leta 100 do 200 gld. in pa pota, dolga pota. L. 1894 je 27 gospodarjev iz Bohinja dobilo ukaz, priti k glavarstvu v Radovljico, kamor je iz Bohinja 6 do 7 ur. Koliko truda, koliko zamude! Kar je pa pri tem še najlepše, je to, da so bili že skoraj vsi gospodarji, bohinjski, blejski in gorjanski, kaznovani zavoljo prestopka gozdne postave, in ni me sram reči, da sem bil tudi jaz že dvakrat kaznovan zavoljo tega. Gospodje zborovalci! Pritrdili mi bote, če rečem, da taka postava, katero skoraj vsi prestopijo ali prestopiti morajo, in da je morebiti, kakor je nekdo pisal, komaj pet, kakor v Sodomi, pet pravičnih, ki bi ne bili kaznovani, taka postava ne more biti dobra in potrebuje poprave!

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. februarja.

Stajerski deželni zbor je imel včeraj 21. sejo. Solski odsek je poročal o nekaterih točkah letnega poročila, finančni odsek o zagradbenih delih Mure od Gradca do ogerske meje. Za nakup angleških plemenih prašičev se dovoli kmet. družbi 6000 gld. v treh letnih obrokih s pogojem, da tudi vlada dovoli jednako podporo. O predlogu barona Stürza in tovarišev gledé deželnega zakona, po katerem zgubé mandate oni deželni poslanci, ki se ne udeležujejo sej, poroča poslanec Feyrer, rekoč, da ovira obravnave, ako izostanejo vsi člani jedne stranke ali narodnosti ali kurije, posebno če je med temi deželni glavar ali njegov namestnik. Zato imajo že razne kronovine dotične določbe. Obvelja brez debate naslednji predlog: Deželnemu odboru se na-

z znatnim zadovoljstvom, kako se sin polagoma udaja njegovim besedam.

„Da, oče, vi veste, kak sem, a drugi ne vedó, ker sem bil vedno le tu v samotni“ opomni skoro žalostno Tine, kateremu je začelo res že žal prihajati, da je bil vedno tako nespametno odljuden.

„Kaj, ne vedo? — Več vedo o tebi, nego utegneš ti misliti. Kolikokrat, ko sem šel po pravilu tja k sosedom, me je pobarala ta ali ona o tebi. In kaj meniš, zakaj?“ vprašal je stari in dobrodušen nasmeh igral mu je na uvelih ustnicah. A pričakoval je odgovora zaman; sin je le v tla strmел in se nekam zamislil. Nazadnje ponovil je stari vprašanje:

„No, kaj bi dejal, zakaj so povpraševale matere o tebi?“

„Najbrže so čule, da sem tako samorasel in pust človek in hotele so se šaliti z vami in z menoj,“ odvrne Tine, skromno, kakor je vedno sodil samega sebe.

„O, nikakor ne! — Te pa nisi pogodil. Vprašale so samo zato, ker bi dobile rade svojim hčeram moža,“ razlaga stari sinu, ki ga je poslušal verno in zaupno.

„Oče, zdi se mi, da se motite,“ pripomni Tine, kakor bi vendar ne mogel popolnem verjeti očetovim besedam.

„Ne motim se, ne, dragi moj. Osivel sem že na tem svetu in preslepiti se ne dam več tako ob

roča, naj preudarja, ali bi ne kazalo deželni red štajerski tako dopolniti, da bi zgubili mandate oni poslanci, ako ne izvršujejo svoje dolžnosti; o tem naj poroča v prihodnjem zasedanju, oziroma predloži primeren načrt zakona. Konečno deželni odbornik dr. Wannisch interpeluje cesarskega namestnika, katero stališče zavzema vlada nasproti deželni zavarovalnici proti požarom po načelih prisilnosti, vzajemnosti in monopola. To interpelacijo je podpisalo 30 poslancev.

Koroški deželni zbor je sklenil v 24. seji z vsemi glasovi, izvzemši le glasove konservativnih poslancev in knezoškofa, da v celovški bolnišnici ne vpelje usmiljenih sestrâ! Vsi tehtni razlogi kršč. govornikov, mnogokrat izražene želje krščanskega ljudstva niso izdale nič, ker liberalci ostali so gluhi za vse to. Sramota za deželo, katero vlada takšen zastop! Juridično-politični odsek pa je sklenil, naj se o vladnem predlogu gledé veronauka na realkah v zbornici niti ne obravnava. Pa še reci kdo, da ti liberalci niso do skrajnega dosledni v — sovraštvu do vsega, kar se zove katoliško! — Za vodjo nove deželne hipotečne banke je imenoval deželni zbor v tajni seji dne 6. februarija notarskega kandidata Rom. Auernig-a v Celoveu.

Srbija. Skupščina se peča že dalje časa s preosnovo državne ustave. Razni vladni krogi so uvideli, da ni mogoče vladati brez zadostne vladne večine in so sklenili preosnovati v tem smislu državno ustavo. Pri tem so pa naleteli na mnogostranske zapreke, posebno ker se je bivši regent Ristić odpovedal nadaljnjemu sodelovanju. Vsled tega so jednako Ristiću storili tudi vsi radikalci in nočejo več sodelovati v dotičnem odseku. Posledica temu postopanju bode, da se bode znova zavleklo ustavno vprašanje in se bodo vedno množile ovire v notranje-političnem položaju.

Nemški državni zbor je po štiridnevnem prepiru vendar konečno izročil načrt državlanskega zakonika posebni komisiji, katera ima nalogo, v prihodnjem zasedanju obširneje poročati in staviti primerne predloge. Razprava ni bila posebno zanimiva, le središče je s svojim postopanjem vzbudilo nekoliko pozornosti. Omenjena stranka želi namreč, da se izloči civilni zakon iz državlanskega zakonika in se vsprejme v posebno novelo. „Voss. Zeitg.“ se zelo huduje, ker se poslaniški krogi tako malo zanimajo za prevažno zadevo, in pravi, da so še oni maloštevilni poslanci, ki so imeli toliko poguma, da so pojasnili svoje nazore, govorili le v krogu kakih 60 do 100 ljudskih zastopnikov. Večina poslancev se ni toliko potrudila, da bi prisostvovala prvemu branju prevažnega zakona, ki ima določiti pravo nemškega naroda za več desetletij. „Pri vsprejemu v palači državnega kancelarja“, pravi omenjeni list konečno, „so se zbrali poslanci polnoštevilno, mej tem ko menijo, da so nepotrebni pri posvetovanju

lahkem. — Pa veš li, katera mati je najbolj povpraševala o tebi?“

„Hm, katera neki?“ — vpraša Tine navidezno hladno; a ker se ni nikdar učil skrivati svojih čustev živeč vedno le v prosti, odkriti naravi, poznalo se mu je tudi takrat takoj, da ga je stvar nena doma dirnola.

„Stara Grudnovka“ odvrne stari in pogleda pazljivo sinu v obraz. Da bi bilo po dnevi in bi ne bilo blede mesečine, zapazil bi bil oče, kako je polila sina tačas rudečica. Dasi pa ni opazil stari te velepomembne izpremembe na sinu, pričal mu je vender dovolj njegov molk.

„Nekega dne,“ nadaljuje stari mirno, kakor ne bi sumil ničesar, „poklicala me je celo Grudnovka v izbo in mi pričela govoriti o tem in onem. Potem je napeljala govor tudi na otroke, dobre in slabe, na svojo hčer Anico in mimogrede tudi na tebe. Pravila je tudi, kako te njena Anica ne more prehvaliti, kako si dobrega srca in kaj vem, kaj še... Prav nazadnje ušlo jej je nekaj besed tudi o tem, kako bi bilo, ako bi Anica in ti — — —“ Tu je prenehal stari, ker Tineta je tako prešinilo vse to, da je vstal, prijel lepato in začel nametavati zemljo na ogelnico, kakor bi bilo tega potreba. Čez nekaj časa, ko se mu je kri malo pomirila, vrnil se je zopet na prejšnje mesto. Stari je pričel takoj zopet, kjer je poprej prenehal, ker vedel je kot izkušen mož, da je treba kovati železo, dokler je razbeljeno.

„Pravila mi je tudi Grudnovka, da bi bila deklica zadovoljna in da si jej tudi ti prijazen. —

o velevažni zadevi. Vsakdo bi moral meniti, da mora ravno sedaj parlament napeti vse svoje moči, da nasprotuje temu, kar bi utegnilo škodovati ljudskim pravicam“. Liberalni list, kakor razvidno, ne more prikrivati svoje velike jeze nad tem, da se je predlog vsprejel in izročil posebni komisiji 21 članov, ker vé, da preti s tem hud udarec Buchka-Schröderjevemu predlogu glede obligatorične uvedbe civilnega zakona.

Rusija in Bolgarija. Iz raznih ruskih listov je posneti, da je ruska vlada sedaj dosegla svoj namen. V vseh krogih vlada nepopisna radost nad to zmago in že se govori o nekem posebnem znaku naklonjenosti ruskega cara do kneza Ferdinanda. „Sviet“ objavlja v zadnji številki daljši članek, v katerem izraža laskavo zahvalo bolgarskemu knezu v ime vsega ruskega prebivalstva, ter nazivlja princea Ferdinanda kot „bolgarskega kralja.“ Knez Ferdinand se zelo vara, ako meni, da je s svojim nepremišljenim korakom povsem zadovoljil rusofilske kroge, kajti to gotovo ne bode prva in zadnja žrtev, katera se bode zahtevala od njega. Kaj lahko se pripeti, da postane knez mesto „bolgarski kralj“, popolno odvisen governor ruskega cara, ako ga bodo sploh trpeli v deželi. Zelo pomenljive so namreč besede vojvode Aumalskega, katere priobča „Sviet“ iz nekega pogovora s princem Ferdinandom. Rekel je namreč: „Vi morate ravnati kakor Henrik IV., ali pa kakor grof Chambord.“

Italijani v Afriki. Vkljub temu, da italijanski uradni listi v vsaki številki povdarjajo, da je položaj italijanskih vojakov zelo ugoden in da se jim ni treba bati boja z sovražniki, pošilja vlada neprestano nove moči proti Masavi. Dne 6. t. m. je odpotoval pod poveljstvom obrista Pittaluge 21. batalijon z veliko zalogo orožja, streliva in živeža. Poleg tega bode odposlal vojni minister še nekaj gorskih baterij s tovarno živino. Na ta način se bode pomnožila armada v Afriki zopet za 4500 mož, kateri morajo zasesti trdnjavo Assab. Iz drugih virov se poroča, da morajo prodreti te pomožne čete do Hausse, koder potrebuje pomoči zoper Soance z Italijani zvezani sultan. Glavna šoanska četa se nahaja še vedno blizu Adue, kralj Menelik biva pa v Aksumu. Poslednji se skrbno ogiblje vsakega spopada z Italijani, ker še niso organizovane vse njegove čete in ker namerava z odlašanjem kolikor toliko oslabiti moč nasprotnikov. Meneliku je namreč dobro znano, da je dovoz živeža in vojnih potrebščin zelo težaven, ter da Italijane ne bode nihče preskrbeljal z živežem, razun domače vlade. Šele potem, ko bode videl, da je dosegel svoj namen, bode pokazal vso svojo moč na bojevnem polju.

Slovstvo.

„Zora“, glasilo slov. kat. dijaštva, je s svojo 4. številko, katera je izšla meseca januarja t. l.,

Je-li res? — Nikar se ne boj, le odkrito govori. Deklina je pametna, dobra, nič nerodnega se ne sliši o njej. Nikar te nima biti torej sram, ako je na tem kaj resnice. — Tako je vendar le res, da si jej prijazen?“ pobara stari sina, ki je bil v veliki zadregi.

„Kako prijazen? — V sovraštvu nisem še z nikomur živel, kar pomnim, ž njo tudi — še — najmanj. — Jedenkrat, ko je pasla, je izgubila kravo v meji. Jas sem pa našel kravo in, ker sem vedel, čegava je, gnal sem jo na njihov pašnik. Ona je bila tačas še majhna. Jokala je za kravo, da se mi je v srce smilila. A izpregovoril nisem ž njo niti besedice in tudi ona ne z menoj. Vidite, oče, to je vse,“ pripovedoval je Tine z otroško odkritosrčnostjo.

„Vidiš, dragi moj, kako povrne Bog onemu, ki je dobrega, usmiljenega srca. Zdaj še-le vem, da je prav božja volja, da se vidva združita za vedno.“

„Vse lepo in prav, oče, a kdo napravi vse to? Jaz ne znam in ne morem, ker smejali bi se mi vsi. Zato bi bilo najbolje, da pustimo vse. Anica je poštena in razumna, zato že dobi moža, jaz bom pa že kako opravljal tudi sam, saj sem močan in zdrav.“

„Nič ne skrbi, z božjo pomočjo naredimo že, da bo prav“ de stari modro in z nekako gotovostjo.

„Oče, mesec se je že skril za Obelnik in dani se že. Treba, da grem domov pokladat živini in prinesem kaj za zajutrek“, opomni Tine oskrbljivo in vstane.

„Le idi, le“ odvrne stari in zlekne se zopet vznak po tleh. (Dalje sledi.)

dovršila svoj prvi letnik. Zivahno zanimanje, s kojim so list pozdravili precej širni krogi domačega razumnštva, nam daje pogum, da vstrajamo in „Zoro“ izdajamo še nadalje. Prepričali smo se, da je katol. dijaški list živa potreba v razvoju našega naroda. Naše javno življenje nabaja se baš sedaj v dobi prehoda. Začelo se je daniti, pojmi jeli so se počasi bistrili in jasni, narodov položaj se čim dalje bolj bliža odločilni krizi. V tem nevarnem času treba je vzlasti delovati na to, da naš mladi naraščaj pravčasno spozna, kje je pravica in resnica, kje pa laž in sleparstvo. V ta smoter smo lani osnovali svoj dijaški list. Prepričani smo, da „Zora“ pod sedanjimi obojema ne more biti korifeja na literarnem polju slovenskem; saj to tudi njen namen ni in biti ne more; glavna stvar pri našem listu mora biti njegov „Glasnik“, v katerem je razmotrival vse, kar se tiče dijaštva sploh in posebe še slovenskega dijaštva. Na „Glasnik“ torej bomo i v bodoče obrabali svojo posebno pozornost. Upamo, da se nam posreči, pridobiti s časom dopisnikov-dijakov tudi na drugih vseučiliščih, katera pohajajo Slovenci. — Ako to dosežemo, potem še-le bode „Zori“ mogoče dospeti do svojega namena t. j. biti glasilo vsega slov. kat. mislečega dijaštva.

Naklonjene prijatelje nam je posebno opozarjati na to, da bode odslej naprej „Zora“ izhajala samostojno in ne več v zvezi z „Rimskim Katolikom“. Ta opomnja je namenjena zlasti naročnikom „Rim. Kat.“, ki so dosihdob „Zoro“ prejeli kot prilogo omenjenega lista. Trdno upamo, da se nam baš le ti ne izneverijo, ampak da se v prosoh dobri stvari v prav obilnem številu odzovejo pričujočemu vabilu na naročbo; kajti le tedaj nam bode mogoče, pokriti visoke tiskovne stroške in mlado podjetje obvarovati preranega pogina. Sploh pa pozivljemo vse svoje prijatelje in pa tudi nasprotnike, da se prav mnogobrojno naroče na „Zoro“, — slednje zlasti zaradi tega, da iz lista samega spoznavajo nas in naše težnje; morebiti da se potem odvadijo, soditi i. e. obsojati nas na podlagi neutemeljenih predsodkov. — „Zora“ bode i letos izhajala v istem obsegu, kakor lani; tudi cena jej ostane ista in sicer za nedijake 80 kr., za dijake pa 50 kr. Urednik jej bode letos stud. iur. V. Levičnik (Dunaj, XVII. Palfygasse 15., I., 11), upravnik pa stud. iur. Pavel Marija Valjavec (Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, III., 31). Naročnina naj se blagoizvoli pošiljati upravniku.

Na Dunaju, dne 2. svečana 1896.

Uredništvo „Zore“.

Tedenski koledar.

Nedelja 9. febr.: 2. predpepelnična, evang. O sejalcu in semenu, Luk. 8. Ponedeljek 10. febr.: Skolastika d. Torek 11. febr.: I. Uston. Služb. M. D. Trp. G. N. Sreda 12. febr.: Evlija dev. Četrtek 13. febr.: Katarina Ric. d. Petek 14. febr.: Valentin m. Sobota 15. febr.: Favstin in Jovita m. m. — Lunin spremin: Mlaj 13. ob 5. u. 11 m. zjutraj. Solnce izide 10. ob 7. u. 15 m., zaide ob 5. u. 14 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. februarija.

(Kdor molči, pritrja temu, kar se trdi.) Tako piše včerajšnji »Narod« gledé na poročilo o zgradbi nove deželne bolnice, češ, da je dež. odbor prekoračil od dež. zbora dovoljeni in sicer tudi z glasovi klerikalne stranke dovoljeni proračun za 42.670 gl. »Baron Schwegel — tako piše dalje »Narod« — je v zbornici tudi pojasnil, kako je prišlo do tega, da se je zidala bolnica po paviljonskem zistemu in s posebnim povdarkom ožigosal kot povsem neosnovano očitiranje, da se je lahkomišljeno gospodarilo. Klerikalci so dobro čutili, da se v tem obsoja njih agitacija pri letošnjih deželnozborskih volitvah kot brezvestna, a molčali so in s tem molčanjem priznali, da so ljudstvo pri agitacijah brezvestno slepili. — Ta zvita in »brezvestna« trditev potrebuje vendar nekoliko pojasnila. Istina je, znana tudi gg. pri »Narodu«, da se je kat. narodna stranka vedno protivila razmerno previsokim stroškom za novo bolnico ter ni glasovala za presežek 42.670 gl. V lanskem zasedanju je g. kanonik Klun dne 1. februarija v imenu kat. narodne stranke izjavil, da ne glasuje za predloge, oziroma za višje troske. Popolna istina je dalje, da je tudi večina prejšnjega deželnega zbora, glasujoč za skupni znesek 573.000 gl., bila trdno prepričana, da bodo s to

vsoto plačani vsi troški za bolnico. In to je nedavno pri neki priliki odločno naglašal tudi baron Schwegel ter se hudoval vsled sedanjih višjih troškov. Zakaj se je baron Schwegel v teku 14 dni premislil ter v zadnji seji deželnega zbora trdil, da je belo, kar je bilo malo dni prej črno, to vedó najbolje pojasniti gg. pri »Narodu«. Naša stranka je in bode obsojala lahkomišelnost gospodarstva v tem oziru, kajti deželni odbor sam prizna v svojem poročilu, da je bila stavba večinoma izvršena le po približnih proračunih. Stranka »Narodova« torej v zvezi z zastopniki veleposestva je dovolila 573.000 goldinarjev, novi kredit 517.000 gld., rekla je A in v zadnji seji je morala reči B, misleč si: kjer je krava, bodi se tele. Da so se poslanci dr. Zitnik, Kalan in še nekateri odtegnili glasovanju, ali proti glasovali, to je istina, ker niso hoteli tega potrditi, čemur so vedno ugovarjali, ter ne piti juhe, katero je presolila večina deželnega zbora, to je »Narodova« stranka v zvezi z zastopniki veleposestva.

(Osebnost.) Presvetli cesar je podelil tukajšnjemu umirovljenemu pismonoši, g. Andreju Jagodnjaku srebrni zaslužni križ.

(Imenovanja.) Brzjavno se nam poroča: Pravosodni minister je imenoval g. Fr. Višničarja okrajnega sodnika v Ribnici, deželnega sodišča svetnikom, kateri pa ostane na svojem dosedanjem mestu. — Svetniškim tajnikom so imenovani: Julij Schoberlechner za Celovec; okrajni sodnik Lud. Perko za Celje; Albin Smola, okrajni sodnik v Metliki za okrožno sodišče v Novem mestu; Maks bar. Eichelburg za Celovec; A. Elzner, okrajni sodnik v Kranju, za dež. sodišče v Ljubljani; Anton Frass, okrajni sodnik v Kozjem za okrožno sodišče v Celji; sodnijski pristav Jos. Potrato za deželno sodišče v Ljubljani. Premesčen je okrajni sodnik P. Juvančič iz Črnomlja v Kranj. — Okrajnim sodnikom so imenovani: dr. J. Fraidl, sodnijski pristav v Ptuiju, za Črnomelj; dr. K. Gelingsheim za Kozje; I. Kristof za Smarje; Emil Rizoli v Novem mestu za Metliko.

(Podružnici c. kr. kmet. družbe na Krškem) je c. kr. kmet. ministerstvo podelilo za nakup trtorajnice 400 gld. podpore.

(Z Rake.) Preteklo nedeljo (o Svečnici) popoldne po službi Božji govoril je tukaj gosp. Pirc iz Ljubljane zbranemu ljudstvu o koristi živinoreje in kako bi se dala povzdigniti, da bi se opomoglo propadajočemu kmetu. Slišali smo marsikatero podučno besedo. Nekateri so potem v privatnem razgovoru tudi priporočali, da bi bilo dobro in potrebno ustanoviti na Raki podružnico c. kr. kmetijske družbe. Da bi se le kaj dosti udov oglasilo!

(Iz Planine) 7. febr. Odgovor dopisniku »Sl. Nar.« Dopis v 22. št. »Sl. Nar.« kaže, da smo bili vragu dobre na rep stopili. Vije se in javka, da se nam prav smili. Priporočamo ga pomilovanju Slovenčevih bralcev. Vendar naj nikar ne misli gospod »dixi«, da nam je sapo zaprl. Kaj še. Prav veseli smo, da smo zajca splašili, da je skočil iz grma. Lahko mu zdaj posvetimo, ker ga vidimo pred sabo, kakšen je in kolikošen. Najpoprej bodi povedano, da je debela laž, kar kvasi dopisnik o pritisku na volilce in o groznem terorizmu. Le na dan z dokazi! Imenujte le jednega volilca, katerega bi bil g. župnik pestil in obdeloval. Imenujte le jedno samo hišo, kamor bi bil šel v zadevi občinske volitve. Da se je za volitev nekoliko potrudil in nekaterim možem, ki so deloma sami k njemu prišli, deloma povabljeni bili, razložil pomen in važnost volitev, kdo mu more to braniti. Ali niste tudi vi imeli svoje zборе v Planini in na Rakeku? Mislite mar, da bomo vladanje Planine popolnoma vam izročili, ki v svoji brezmejni prevzetnosti in domišljavosti že ne veste več, kako bi se nosili — ki drugzega ne znate, kot norčevati se in zabavljati na »farje«, kar je vsa vaša moč in modrost? Ne Jaka, — tega ne bomo pustili; upirali se bomo, dokler se bo dalo. — Akoravno smo v politiki nasprotnih misli, bi vendar lahko med sabo v miru živeli in dostojno občevali, kakor gre omikanim možem, toda vaša strast vam tega ne dopušča. To ste pokazali pri volitvi v I. razredu, ko ste ves iz sebe ravnili zdaj na župnika, zdaj na kaplana, zdaj na g. inšpektorja Reismüllerja. Starček volilec, ki je bil zraven, vas je dobro označil, češ, da tako surovega in ošabnega učitelja ni še videl. Druga dva vaša kolega sta se saj dostojno, taktčno vedla, — kakor gre omikanim, a vi, g. B., ste pokazali, da ste ves pod vplivom neukročene strasti, da vas do vrha napol-

njuje slepo sovraštvo do duhovščine. Dokažite nadalje, koliko pretilnih pisem je g. župnik pisal in komu! Res, da je pisal strojarju Tršarju, katerega je doslej čislal kot svojega prijatelja in razsodnega moža, a v pismu stoji beseda, da mu le svetuje, takó in takó voliti. Svete vsak lahko daje, zlasti pa duhovnik, naj se že dotični nanje ozira ali jih prezira. Tega nam nikdar niso zabranili ne boste. P. Tršar je zdaj vaš; naj bi se nikdar ne kesal. Norčujete se iz brezzobih babnic, katere si je baje g. župnik privzel na pomoč. Peče vas kaj ne, da smo mi imeli toliko pooblastil, vaši pristaši so pa na štirih vratih trkali, pa nikjer uslišanja dosegli? Na starost marsikomu pade kak zob iz čeljusti, in kdor ima denar, si da lahko v Ljubljani umetnega vtakniti. Ne norčujte se zaradi tega. Norca delati se je dober kup, in priljubljeno orožje vsem, katerim manjka dokazov. Še enkrat pa rečemo, da je značilno, da sedé vsi trije gg. učitelji v občinskem odboru, izvoljeni s petimi glasovi, katerih tri so si sami dali. G. župnik Podboj — pravite — je ostal pa »na sori«. Primeren dovtip, ki ste ga pobrali pri kakem vozniku. Zabeležili ga bomo v zbirko narodnega blaga. Povemo vam pa na uho, da bi bil g. župnik izvoljen ne samo jedenkrat, ampak večkrat, ako bi bil hotel. Toda odstopil je sam iz vrste kandidatov za III. odelek, da se ne bi reklo: sam za-se dela. Žugate, da bomo želi vihar. Motite se, naš prijatelj. Viharji čistijo zrak in so včasih potrebni. Ako pridejo, ne bomo se ustrašili, ampak krepko se jim uprli. Kaj pa, če bi vihar vas zgrabil in polomastil. — Pazite! Toliko za zdaj. Nekaj pilen si prihranimo za prihodnjič, ako bo treba. Ker nas je mnogo, se podpisemo namesto »dixi«

Diximus. (Iz Št. Petra na Krasu) dne 7. feb. »Slovenski Narod« z dne 5. t. m. prinaša vest, da je bil pretečeni terek v deželno bolnico pripeljan med drugimi eden doma iz Št. Petra, kateri je bil pri neki ženitnini zavratno obstreljen. Resnici in kraju na ljubo bodi povedano, da se to dejstvo ni vršilo pri nas in tudi v naši vasi ni nikdo poškodovan. Kar se more iz različnih govoric sklepati je stvar take: Zadnje nedelje večer ostalo je nekaj fantov v neki gostilni Zgornje Košane 1¹/₂ ure od tu, pozno čez polnoč. Proti jutru zapusti trojica fantov gostilno, ti našli na nekega lovca z dvocevko (šel je neki pri luninem svitu od lesičjega lova), s tem se spoprijmejo; na kak način da je prišel strel 24letnemu mladeniču v koleno, ni še dognano; govori se raznovrstno, kot vzrok se navaja tudi ljubosumnost. Sodišče bode stvar tem ložje razmotrilo, ker je zato več prič. — Ženitnine pa ta dan ni bilo tu. Biva pa nekaj drugzega, kar je v tem kraju v večini povsod, namreč: prostost pivnicam. Kaj imajo ponočnjaki opraviti v gostilni ob čezpolnočni uri, če ima biti že ob deseti zaprta? Županstva zanemarijo svojo dolžnost in čezdaleje bolj pozabljajo postavne določbe! Politična oblast molči, potem ni čuda —!

(Novo monštranco za uršulinski samostan v Škofji Loki) je izdelal ljubljanski pasar gosp. Ivan Kregar. Monštranca je visoka 170 cm, vsa iz srebra narejena v gotskem slogu; vsa je bogato okrašena ter vsa v ognju pozlačena. Križ je bogato okrašen, v sredi je Srce Jezusovo, na krajeh so pritrjeni beli kamenčki. Na sprednjem delu so štiri fine emajl-podobne, ki so tudi okrašene z belimi kamenčki. Krasno je izdelana tudi kapelica mej stojalom in zgornjim delom monštrance s podobami sv. Avguština, sv. Uršule in sv. Angele; ti kipi so liti iz čistega srebra. Dragoceno je odičena lunula, kjer je polno dragih kamenčkov, ki so prenešeni iz stare monštrance na novo. — Domača cerkvena umetnost je s to novo monštranco pridobila dragoceno pridobitev. Zato gre vsem, ki so v to pripomogli, iskrena zahvala. Čast torej za božjo čast vnetemu uršulinskemu samostanu in njega predništvu za to krasno napravo, ki je dragocena oplešava za ondotno samostansko cerkev.

(Za Mesarjev spominek na Bohinjski Bistrici) se je nadalje nabralo a) v klubu poslancev za kmetiške občine razun že izkazanih doneskov poslancev Ažmana in Kalana še 23 gld. 50 kr.; in sicer so darovali gg. Klun 5 gld., Detela 3 gl., Kajdiž 2 gl., Povše 2 gld., Jelovšek 2 gld., Pfeifer 2 gld.; dr. Papež 1 gld., Modic 1 gld., Košak 1 gld., Pakiz 1 gld., dr. Zitnik 1 gld., Schweiger 1 gld., Zelen 1 gld., Lavrenčič 50 kr.; b) g. Košar iz Radomelj 50 kr., tedaj 24 gld. in z zadnjič izkazanimi 28 gld. skupaj 52 gld. — Vivant sequentes! Doneske sprejema tudi vredništvo.

(Zanimiv slučaj.) V Rodinah župnije Črnomelj sta živila v ljubezni dva postarna zakonska. Mož se nekoliko prehladi, leže v postelj, žena mu gre iskat zdravil. Tudi ona zboli in sicer nevarno tako, da je začela umirati. Bila sta na eni postelji, ker sta bila revna in sta imela le eno sobico. Bolni mož umirajoči ženi prižge in drži svečo za srečno zadnjo uro. Med tem prihitijo sosedi, a žena zaspi v Gospodu naglo sv. zakramente je pred 14 dnevi še zdrava prejela). Moža spravijo malo raz postelj, napravijo postelj za mrtvaški oder in poleg umrle žene leži bolni mož. Ženo pokopljejo drugi dan; in isti dan prejme mož sv. zakramente in izdihne svojo dušo. Par dni po smrti žene je bil tudi on zakopan na pokopališču zraven groba svoje ranjke žene. In kakor sta se ljubila na zemlji, tako se gotovo ljubita tudi v nebesih, ker sta bila dobra starčka. Svetila jima večna luč!

(Loška občina pri Črnomlju) je volila po svojih odbornikih za župana g. Jožefa Panjana iz Vojnevasi, svetovalca mu bota Janez Stajer in Janez Bohte, prejšnji župan. Novi župan je prišel še le letos v odbor. Oba svetovalca vlečeta na liberalno stran. Novega župana mišljenje bodo pokazala njegova dejanja.

(Priporočilo) V današnjem listu prinašamo in-serat g. Josipa Petriča, izdelovalca papirnatih vreč, ki je pred nedavnim otvoril svojo trgovino in delavnico. Priporočamo ga p. n. naročnikom, naj se ozirajo nanj pri eventualnih naročilih.

(Iz celovške škofije.) Na župnijo Pliberk je prezentovan velč. g. Franc Centrih, župnik v Guštanju. — Umrli je dne 5. februarja po dolgi hudi bolezni č. gosp. Andrej Brežan, župnik v Dješkah, star 59 let. Porodil se je dne 2. novembra 1837 v Kamini na Kranjskem, bil v mašnika posvečen 16. julija 1860. Mnogo je storil za slovensko reč. N. v m. p.!

(Koroške novice.) V cerkev v Št. Pavlu ob Zili in v Smerčah vlomili so tatovi. — Nemško katol. politično društvo je imelo dné 2. in 3. t. m. dobro obiskane shode v Lieserhofen-u in Molzbihlu ob Špitalu in ob Škofičah v labudski dolini. Tu je bilo zbrano vse duhovstvo dekanije Št. Lenart, samo znani župnik Baumgartner je bil odsoten. Poleg drugih je govoril tudi župnik baron Zucco. — V Št. Jederti ob Volšberku igralo je dveletno dete v postelji (!) z užigalnicami, ki so se vnele, užgale obleko, da je ubogo deklico hudo opeklo. Po strašnih mukah je umrla. Ali ni tega kriva malomarnost starišev? — Na beljaški gimnaziji je razpisano učno mesto za klas. filologijo (po pok. prof. Lendovšku). Znanje slovenskega jezika je samo »erwünscht«! Tako! Resno vprašamo, kaj hočejo s slovenskim podukom na tej gimnaziji?!

(Postni list mil. lavantinskega knezoškofa) obravnava letos molitev: Češčena Marija. List je sestavljen jako duhovito, a ob enem poljudno in gotovo bo mnogo pripomogel, da se katoličani v lavantinski vladikovini vnovič vtrde v češčenju Matere božje.

(Železnica Divača-Škofja Loka.) Iz Poreča se nam poroča, da je deželni zbor v včerajšnji seji soglasno vsprejel predlog posl. Gambinija, v katerem se vlada pozivlja, naj takoj prične z grajenjem železnice Divača-Škofja Loka čez Karavanke v Celovec.

(Iz Jaske.) 5. februarja. Poroča se nam, da se je zgodila v Podokičem pri Sv. Mariji grozna nesreča. V torek 4. t. m. podala sta se dva meščana iz Jaske z vozom v Podokič. Ko sta se zvečer vračala v Jasko, se ne daleč od župne cerkve konj ustavi. Voznik sili konja naprej, a konj, boječ se morebiti splizke ceste, ni hotel naprej, temveč začel je iti nazaj, in ker je cesta ozka, so se vsi skupaj preuknili v 200 metrov globoki prepad. Ljudje, to zapazivši, prihiteli na pomoč ter so jih nesli v Podokič v farovž. Jeden meščen, Štefan Majhofer, si je zlomil v ramenu roko, drugi pa, Marka Majhofer, je čez dve uri umrl. Truplo zadnjega se bo 6. t. m. ob 4. uri popoldne v Jaski položilo k večnemu počitku. Z Marko Majhofer-jem zgubila je Jaska pravega, poštenega Hrvata in vzornega katoličana. R. I. P. — Zakaj se je ta nesreča zgodila? — Vsled grde zanikernosti podokičanskih prebivalcev. Cesta je jako ozka; na jedni strani je hrib, a na drugi strani pa že omenjeni prepad. Akoravno pa imajo tamošnji

ljndja dosti drv. vendar cesta nima nobene ograje. Pred nekaj leti se je ravno tam že eden na jed- naki način ubil, a ograje še vendar ni, morebiti še čakajo na tretjega.

(Semnji po Slovenskem od 10.—15. febr.) Na Kranjskem: 10. v Bistancu, Grahovem, Za- gorju, Mengšu; 12. v Motniku; 14. v Dobu, na Dobrovi, v St. Lambertu, Razdrem, Žerovnici. — Na Slovenskem Štajerskem: 10. v Pil- štaju, v St. Jerji ob juž. žel.; 13. v Šoštanju; 14. v Brezicah, Ponikvi, Sevnici, Središču in Zaveu. — Na Primorskem: 14. v Črnem kalu, okr. Koperski.

Društva.

(Občni zbor Marijine bratovščine v Ljubljani) za leto 1895 vršil se bode v ne- deljo dne 9. februarja v mestni dvorani v Ljub- ljani ob 10. uri dopoludne. Društvo je imelo l. 1895 dohodkov 4263 gld. 94 kr., troškov pa 4250 gld. 66 kr. Premoženja je 24409 gld. 35 kr. Tekom leta je umrlo 83 udov.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Po vzvi- šeno-požrtvovalni in domoljubno delavni gospej dr. Tavčarjevi šenklaško-frančiškanska ženska podruž- nica v Ljubljani 177 gld. odkupnine od noveletnih voščil, 60 gld. letnine (za 1895) in 2 gld. 20 kr. kot prvi donesek „fortune“, skupaj 239 gld. 20 kr.; gospod notar J. Plantan 5 gld., katere je nabral „za Cirilčke“ v veseli družbi „pri kroni“; gospod Fran Perko, župan novomeški, 1 gld.; Mohorjani v Gorici 4 gld. 60 kr.; slavna okrajna posojilnica v Radečah 10 gld.; podružnica na Vranskem 30 gld.; „prijatelj naše družbe“ v Trzinu 6 gld., katere je nabral na „jour-fixu“ tržiških in okoličanskih učiteljev „za velikovško šolo, s pristržno željo, da preje ko preje jame delovati za brate tužnega Korotana prepotrebnosti ta zavod“. — Bog izpolni Vaše in naše želje! To bo veselje!

Blaginštvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Vabilo na zabavni večer,) ki ga pri- redi katoliško društvo za delavke dne 9. februarja 1896. leta ob 6. uri zvečer v društveni dvorani, na Zabiaku št. 8. — Vspored: 1. „Društvena“, poje zbor. 2. „Ojki“, deklamuje M. Klepec. 3. „Dneva nam pripelji zar“, poje zbor. 4. „Jezik“, deklamuje B. Bežič. 5. „Lastovki v slovo“, poje zbor. 6. „Slava Slovenem“, poje zbor. 7. „Mater in hčere“ ali „Hišni mir“. Gluma v treh dejanjih, spisal * * * — Vstopnina za društvene člane 10 kr., za goste 20 kr. — K obilni udeležbi vabi odbor.

(Katol. slovensko izobraževalno društvo v Cerkljici.) V nedeljo dne 9. febr. t. l. po poludanski službi božji bode prvi občni zbor „Katol. slovenskega izobraževalnega društva“ v pro- storih župnišča. Vspored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo blaginjkovo. 3. Poročilo tajnika. 4. Razni nasveti. — Pred občnim zborom vsprejemanje novih udov. — K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Pomočniški zbor kovinske za- druge v Ljubljani) priredi predpustno vese- lie, ki se bode vršila v nedeljo dne 9. februarja 1896, na korist bolniške blaginje pomočniškega zbora v steklenem salonu kazinske restavracije. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Za gospode 50 kr., za dame 30 kr. Veledušnim preplačilo se v oigled dobrodelnemu namenu ne stavijo meje. Društveni odbor.

Telegrami.

Dunaj, 7. februarja. (Deželni zbor.) Odsek za volilno preosnovo je sklenil po daljši debati naslednje določbe: Dunajski župan ne dobi virilnega glasu, obdržijo ga pa dunajski nadškof, škof v Št. Politu in rektor dunajskega vseučilišča. Mesta, trgi in trgovinska zbornica bodo nadalje zastopani po 38 mesto 34, kmetijske občine po 21 mesto 20 in veleposestvo po 16 mesto 15 poslancih.

Dunaj, 7. februarja. Bolgarska kne- ginja Marija Lujza je s princem Cirilom dospela sem pod naslovom grofinja Listovska. Na kolodvoru jo je vsprejel bolgarski agent Stanciev. Prihodnji torek odpotuje v Nizzo.

Dunaj, 8. februarja. „Wiener Zeitung“ poroča, da se otvori državni zbor dne 15. t. m.

Poreč, 7. februarja. V današnji seji se je odobril deželni proračun v skupnem znesku 486.567 gld.

Zagreb, 7. februarja. Tukajšni listi poročajo, da ni več upanja, da ozdravi dr. Starčević.

Opava, 7. februarja. Deželni zbor je danes zaključil posvetovanje s trikratnim živio-klicem na cesarja,

Petrograd, 8. februarja. Ruski car je poslal bolgarskemu knezu Ferdinandu na- slednjo brzojavko: Pristržno Vam čestitam k patrijoličnemu sklepu, katerega ste mi na- znanili s pismom z dne 21. januarja. Ge- neralmajor Kutusov Vam bode izročil moj odgovor in mesto mene prisostvoval vspre- jetja Vašega preljubega sina v naročje bol- garske narodne cerkve.

Rim, 7. februarja. Povodom obletnice smrti papeža Pija IX. je opravil danes kar- dinal Hohenlohe božjo službo v sikstinski ka- peli. Navzoči so bili papež, kardinali, pre- latje, diplomatski zastopniki in mnogo plem- stva. Zdravstveno stanje sv. Očeta je zelo ugodno.

Sredec, 7. februarja. Sobranje je do- volilo v današnji izvanredni seji izvenredni kredit 250.000 frankov za prireditve slav- nostij povodom prekrščenja Borisovega.

Carigrad, 7. februarja. Sultan je po- delil bolgarskemu ministerskemu predsed- niku Stoilovu veliki kordon osmanskega reda z brilanti. Poleg tega je odlikoval njegovo soprogo in spremstvo z manjšimi redi.

London, 7. februarja. „Times“ se po- roča iz Carigrada: Prebivalci mesta Zeitun so odgovorili konzulom, da izroče sicer vojno orožje, nikakor pa ne lovskega. Konečno za- htevajo krščanskega guvernerja in niso voljni izdati svojih voditeljev.

New York, 7. februarja. Včeraj zve- čer je povzročil grozen vihar ogromno škodo na obrežju atlantskega oceana. V tukajšnjem in ostalih obrežnih mestih je podrtih več hiš, nekateri kraji so deloma pod vodo. Pone- srečenih je veliko število prebivalcev.

Svilnato blago za plesne obleke po 35 kr.

do 14-65 meter — istotako črna, bela in barvasta Henne- bergova svila od 35 kr. do gld. 14-65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (ok. 240 kakovostij in 2000 raznih barv, vzorcev itd.), poštne in carine prosto na dom. Vzorce obratno. VŠvico dvojni pismeni porto. 28 6-2 4

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in k. dvorni zal.) Curih.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, zelez. postaja, zdravilno kopalnice pri Karlovi varh. Prospekti zastoj in franko.

Proti katarom
sopilnih organov, pri nahodu, hri- pavosti in vratnih oteklinah zdrav- niško priporočana je 10 6 II.
GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
katere se z uspehom rabi sama ali pome- šana z gorkim mlekom.
Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in po- mirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacihi slučajih posebno dobro obnese.
Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Umrli so:

6. februarja. Andrej Antončič, glavni davkar, 63 let, Gospodske ulice 10, carcinomatoza.



Koverte s firmo
priporočila
Katoliška Tiskarna
po nizki ceni.



Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
7	9. zvečer	747.1	-4.4	sr. jvzd.	jasno	
8	7. jutraj	747.0	-6.8	sl. sever	megla	0.0
	2. popol.	745.5	+0.8	sl. vzvz.	jasno	

Srednja večerajšna temperatura -0.1°, in za 0.9° nad normalom.

Štev. 3567.

95 3-1

Ustanove za sirote.

Pri podpisnem magistratu izpraznjeno je eno mesto **Marije Pavškove ustanov za sirote v znesku 20 gld. na leto** in eno mesto **Jo- zefe Jalenove ustanov za sirote v znesku 42 gld. na leto.**

Pravico do Jalenove ustanove imajo v fran- čiškanski, šentpeterski ali v šentjakovski fari rojene, do Pavškove ustanove pa sploh v Ljubljani rojene sirote, ki še niso 15 let stare.

Prošnje za eno ali drugo teh ustanov vložiti je tukaj **do konca t. m.**

Magistrat dež. stol. mesta Ljubljane,
dne 3. svečana 1896.

Štev. 3759.

83 3-2

Ustanova za ženitno opravo.

Pri podpisnem magistratu podeliti je za te- koče leto **ustanovo za ženitno upravo v znesku 100 gld.,** osnovano po občinskem svetu ljubljanskem 1879. leta povodom srebrne poroke Njih Veličanstev.

Do te ustanove imajo pravico poštene ter uboge, v Ljubljano pristojne dekleta, ki so se od 24. aprila 1895. l. sèm omožile.

Prošnje za to ustanovo je vložiti tukaj

do 28. t. m.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane,
1. dan februarja 1896.

Izdelovanje vreč iz najboljšega papirja.

Otvoritev in priporočilo.

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril meseca prosinca t. l.

trgovino s papirjem in delavnico za izdelovanje papirnih vreč.

Priporočam se slavnemu občinstvu v mnogobrojno naročbo, zagotavljam, da bodem vse svoje naročnike skrbno, solidno in po nizki ceni postregel.

Odičnim spoštovanjem

104 3-1

Josip Petrič,
Vegove ulice šte. 8.

Točna postrežba.

Št. 4407.

Razpis natečaja.

101 3-1

Zaradi debave ške za zgradbo novega poslopja na mestu bivše vsled potresa podrite biše meščanske bolnice v Ljubljani, raz- pisuje se

javni natečaj

in določujeta za dva najboljša projekta

darili v znesku 2000 in 1200 kron.

Konkurenčni izdelki imajo izvedeni biti v škihah vsih nadstropij v merilu 1:200.

Tega merila se je tudi držati pri prerezah in facadah.

Odlikovani projekti pridejo v popolno neomejeno oblast mestnega magi- strata, kateri si poleg tega pridržuje pravico do nakupa daljših konkurenčnih projektov.

Za presojo konkurenčnih izdelkov, katere je vložiti pri podpisnem magistratu do

15. aprila 1896. l. opoludne,

so veljavna določila avstrijskega društva inženjerjev in arhitektov za podelitev nagrad, sprejeta v seji dne 27. aprila 1889 l.

Imena presojevalcev došlih konkurenčnih izdelkov priobčila se bodo pred pretekom dobe natečaja.

Stavbinski program in drugi potrebni pripomočki dobivajo se pri pod- pisanem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 5. svečana 1896.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan
izdelovatelja orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbnikom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarji mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporočata se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejše do najfinije oblike.



IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Geniki zastoj pristrojev za vozarenje.
in franko.



HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sr. Petra cesta št. 17.
priporočata preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo **zalogo**
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vseprejema tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča
priporočata se prečastiti duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom in dobrotnikom v
najnatannejše izdelovanje
**monštrano, oiborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlata, Križevniški trg 1, Ljubljana
se priporočata preč. duhovščini in slav. občinstvu
v izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznana natančno izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten),
slike, cofe, kroglice za vrvi itd.

J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporočata prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gl. 45 kr.
Za pristnost jamči s sveto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Austro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvitke in med priporočata
preč. duhovščini in slav. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lektor, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitance
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjeveca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Drag. Matkovič
brivec in vjasuljar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporočata v najtanjše izvrševanje
vseh v brivsko in vjasuljarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče

Stol
iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.



BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvi.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in slav. občinstvu v vsa v njuno
stroko vstevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnatih barv v ploščevinastih posodah.
Največja zaloga karbolinaja, masčobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar IVAN URAN Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
priporočata njih stroko
lepo svojo spadajočih
zalogo trpežno v ognju iz-
delanih predmetov po
prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovskulici,
zastopnik g. Kalš na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR urar
v Ljubljani
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporočata svojo zalogo
zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur buditelnic
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Franco Bončar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporočata preč. duhovščini in slav. občinstvu
v mestu in na deželi v vsa v ple-
skarske obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporočata vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjajo
v Ljubljani, Semenišče (za vodo)
priporočata preč. duhovščini in slav. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Alojzij Vanino
Ljubljana, Stari trg št. 6.
priporočata prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu nože, škarje, britve
itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporočata v podkavanje konj in razno-
vrstnih voz, ima tudi v zalogi
raznovrstne voze in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporočata se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključke iz aluminija. Posebej
še se priporočata v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živeca
zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarkega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadst.

Franc Pavšner krojač v Ljubljani,
Valvazorjev trg 4
nasproti c. kr. gimnaziji
se priporočata preč. duhovščini in slav. občinstvu
v naročila na duhovniško in ol-
vilno obleko po poljubnem kroju, zago-
tavlja trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

JANEZ DOGAN
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporočata preč. duhovščini in slav. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj** itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporočata preč. duhovščini in slav. občinstvu
v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapeti-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi špalira. Usobito se priporočata za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izbori
priporočata
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.



Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporočata se čast. duhovščini in slav. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz voljblo-
dove diake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.



Tapetniška kupčija
OBBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporočata
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela

Vizitnice
v poljudni obliki priporočata
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štruklji,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
ročata se za naročila ob primicijah, svatovščinah, imen-
dneh in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Laponi-ju g. lekarnarju G. PICCOLI-ju
v Ljubljani prisrčno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)
želodec.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo boleham
Piccolijevo želodčno tinkturo.
katera krepi želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angela“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Tesarski obrt

v Ljubljani,

Nove ulice št. 5

Se priporoča v vsa tesarska stavbena dela.
— Cene povsem terpežnemu, zanesljivemu delu
primerno nizke.

Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

658 24-26

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster

in zapriseženi izvedenec
c. kr. deželne sodnije.

Št. 25.518/ex 1895.

80 (3-2)

Ustanova za realce.

S pričetkom tekočega šolskega leta izpraznjena
je ena

cesar Franc Josipovih ustanov za realce

v znesku 50 gld. na leto.

Pravico do teh ustanov imajo v Ljubljano pri-
stojni in ko bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem
rojeni ubožni dijaki tukajšnje c. kr. višje realke.

Prošnje z dokazili o domovinstvu oziroma o
rojstvu na Kranjskem, potem o ubožstvu in o napre-
dovanju v šoli, vložiti je do

26. februarija letos

pri ravnateljstvu tukajšnje c. kr. višje realke.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane,

28. dan januarja 1896.

Stavbeni prostor

v najlepši legi ob Tržaški cesti, mereč v celoti
6 $\frac{1}{2}$ orala, prodá se vkup ali razdeljen v male par-
cele obsežajoče 180 štirijaških sežnjev ali več.

Pojasnila daje lastnik **Konrad Stoecklinger**
na Rimski cesti št. 15. 96 3-2

Kwizdov
tind proti protim
Mnogosteno preizkušeno, bolečine
olajšujoče domače sredstvo. Okrepljujoč
za vribanje pred in po dolgotrajnem tekanju.
Cena steklenici 1 gld. a. v. 1 $\frac{1}{2}$ stek. 60 kr. a. v. 6.
332 (20-15) Glavna zaloga: 6
Okrožna lekarna v Kornenburgu.
Dobiva se v vseh lekarnah.
Paziti je na varstveno znamko in zahteva
maj se izrecno

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini in sl. občinstvu z mesta in na de-
želi javljam najljubše, da sem po potresu 15. aprila
opu stil prodajalnice v Gledališki ulici v Ljubljani, ter
imam odslej glavno zalogo 336 52-39

najraznovrstnejših klobukov



cilindrov, čepic,
slamnikov itd.

samo na Starem trgu
(pod Tranžo) št. 1
poleg čevljarkega mosta

Priporočam se ob jed-
nem v obilo nakupovanje
zagotavljajoč dobro blago
po nizki ceni.

Velespoštovanjem

J. SOKLIČ
v Ljubljani,
Stari trg. št. 1.

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta 26 let z največjim uspehom rabljeni, prsni sirup raztaplja
slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast
do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo
jači in krepi. Železo, ki je v sirup v lahko si prisvajajoči
obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fos-
forno-apnene soli, ki so v njem, posebno pri slabotnih
otročih pospešujejo narejanje kostij.

Cena steklenici je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več
za zavijanje. 299 20-4



Svarilo! Svarimo pred po-
naredbami, ki se
pojavišjo pod enakimi ali podob-
nimi ime ti, a so vendar posvoji
sestavi in svojem učinku po-
polnoma različne od našega origi-
nalnega 26 let obstoječega pod-
fosfornasto kislega apneno-
železnega sirupa. Zahteva naj
torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni
sirup. Paziti naj se tudi na to, da je zraven stoječa
oblastveno protokollirana varstvena znamka na
vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati
niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi
kupili kake ponaredbe! 27 20-9

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII/1, Kaiserstrasse 73 in 75.

Zaloga tudi skoro v vseh lekarnah.

Lepo stanovanje

v II. nadstropji, s 5. sobami in zraven spadajo-
čimi deli oddati je s 1. marcem t. l.

Natančnejše pové lastnik **Alojzij Vodnik**,
kamnosek, Kolodvorske ulice št. 34. 94 3-2

Sidro
Liniment. Capsici comp.
18— z lekarnar Richter-jeve v Pragi 296
priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobili posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 726 70-18
Richter-jev liniment s „sidro“
ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristao.
Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Schicht-ovo patent-milo

z znamko „labud“ je
najboljše izmed katerega-
koli mila.

V stanovanje in na hrano

sprejem od februarija t. l. naprej tri dijake.

Janez Cerkovnik,
tapetar.

97 3-2

Kranj, hiš. št. 26, 27.

Koverta s firmo

in

vizitnice

priporoča

„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

J. Pserhofer-jeva lekarna „pri zlatem državnem jabolku“

Dunaj, I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhofer-jeve

odvajalne kroglice, preje kri čistilne kroglice imenovane, staroznano,

lahko čisteče domače zdravilo.

Od teh kroglice stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitek s 6 škat-
ljicami 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovano proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.

Če se poprej pošlje denarni znesek, potem stane poštnine prosta pošiljatev: 1 zvitek

kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr.,

5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Manj ko 1 zvitek se ne more poslati.)

Prosi se izrečno „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“ zahtevati

in na to paziti, da ima napis na pokrovu v-ake škatlice na navodilu o uporabi stoječi podpis

J. Pserhofer in sicer z rubečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino J. Pserho-

fer-ja, 1 lonček 40 kr., s poštnine prosto

pošiljativjo 65 kr.

Sok iz ozkega trpotca (Spitzwegerich-
saft), 1 steklenica 50 kr.

Balzam zoper golšo, 1 steklenica 40 kr.,

s poštnine prosto pošiljativjo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati, izvrstno krep-
čilo za želodec in živce. 1 liter kola-vina

ali eliksirja 3 gld., — $\frac{1}{2}$ litra 1 gold.

60 kr., — $\frac{1}{4}$ litra 85 kr.

Zdravilni obliž za rane pok. prof.

Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštnine

prosto pošiljativjo 75 kr.

Razven tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih

oglašene tu in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbé vsi predmeti, katerih

morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljatev po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej

vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vpošlje denar (najboljše s pošto nakaznico), potem

je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljativah proti povzetju.

Imenovane specialitete tudi prodajata v Ljubljani gospoda lekarnarja: **Mardet-**

sohläger in **Piccoli**. 26 12-8

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 105 24-1

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih

in budilnih ur

in le dobre do najfinejšie kakovosti po naj-

nižjih cenah.

Specialitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in bu-

dilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.



Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr 11, Parterre

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.
Cena in blago brez konkurence.

Oskrbni cele oprave za neveste.



Oskrbni oprave za novorojenčke.

Braće za gospode,
beli chiffon, gladke na prsib,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1-10 do 2-70
do 6-25 „ 15-
Braće za dečke,
velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1- do 1-40
do 5-75 „ 7-75
Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1-40
do 4-50 do gld. 7-50
Dvanaest ovratnikov
od gld. 1-80 do 2-20.
Dvanaest manšet
od gld. 3-30 do 4-60.
12 predlog
(Vorhemden)
od gld. 3-25 do 5-
Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani.

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 6

Priporočilo.

Radi razrušenja poslopa v Špitalskih
ulicah moral bodem v kratkem izprazniti
prodajalnico, radi tega pa sem primoran svojo

zalogo norimberskega, galanterij-
skega blaga in igrač

razprodati pod tovarniško ceno.

Priporočam se torej in nadajam prav
obitega obiska.

Spoštovanjem

32 3-2

F. M. Schmitt.

Kathreiner
KNEIPP'S SLADNO KAVO



Se dobi povsod - 1/2 Kile za 25 kr.

Kaj je
Kathreiner
Kneippova sladna kava?

Do je zdrava hišna in družinska
pijača, ki se izdeluje v Kathreiner-
jevih tovarnah ter ima podoben okus kakor
prava bobova kava. Poleg drugih pred-
nostnij se ta sladna kava že po tem okusu
odlikuje pred drugimi takimi izdelki.

Kathreinerjeva kava je najoku-
snejša, nejzdravejša in najcenejša
primes k bobovi kavi. Ona je čisto
priroden plod v celih zrnih in se rabi
z velikim pridom namesto oikorije in

drugih zmletih tvarin, ki se h' kavi mešajo, o katerih se pa kupec ne more prepričati,
iz česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da so taki kavini nadomestki dostikrat
z raznimi pritiklinami popačeni. Iz začetka se vzame ena tretjina Kathreinerjeve in dve
tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovico.

Tako postane kava veliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo
kavo priporočajo najimenitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrajšana kot zdrava
redilna pijača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočeri družinah. Dobra je pa
tudi »čista«, to je, brez primei bobove kave, ker je zdrava, lahko prebavljiva, redilna
in ob enem okusna jed.

Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za
lastno zdravje, naj rabi odslej Kathreiner-Kneipovo sladno kavo.

Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim
ponarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvirne bele zavoje z
varnostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter z imenom.

Kathreiner!

Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti.
Pristna „Kathreinerjeva kava“ ima vedno enake, bele
zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.



767 4

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne 47 26-2

B. FRAGNER v Pragi

je vže nad 30 let splošno znano domače sredstvo,
katero pospešuje slast in prebavljenje
ter odvrta počasi in lahketno.

Opomin! Vsi deli zaveja imajo
poleg odtisnjeno oblastveno potrjeno
varstveno znamko.

Glavna zaloga

Lekarna B. Fragner „pri črnem orlu“ v Pragi.

Mala stran, na vogalu Špignerjeve ulice.

Velika steklenica velja 1 gld., mala 50 kr., po pošti
20 kr. več. — Razpošiljanje sleherni dan.

Zaloga v vseh avstro-ogerskih lekarnah.

Katoliška tiskarna

vizitnice

prilporeča raznovrstne

po nizki ceni.

VII. tečaj. Jugoslavjanski stenograf

s prilogama „Kjiževni glasnik“ i „Stenografska učna pisma“.

Izhaja 10krat na leto po 32 strani val. 8°, tiskan z latinico, cirilico in
stenografskim pismom.

Izdajatelj in urednik prof. Ant. Bezenšek v Plovdivu (na Bol-
garskem. — Sodelavci: Gosp. dvorni svetovalec prof. dr. Zeibig v Draždanih;
g. prof. M. Wamberger v Karlovcu; g. Lozar Popović, sodnik kasacije v Belem-
gradu; g. Hr. Konstantinov, šef-stenograf v Sofiji itd.

Kdor se hoče stenografije iz početka sam učiti ali se kot stenograf zanima
za napredek te umetnosti, priporoča mu se ta list, o katerem so se mnogi strokovni
in drugi časopisi večkrat najpohvalneje izrazili. Isto tako bo priloga „Književni
glasnik“ dobro došla vsem, ki se zanimajo za književno gibanje med našimi
brati na jugu: v njem se nahajajo proizvodi prvih pesnikov in prozaikov jugoslovanskih.

Cena na celo leto zajedno s prilogi je 2 gld. 50 kr.

„Jugosl. stenograf“ za l. 1895 velja 2 gld., a „Jugosl. Glasnik“
za lanko leto 1 gld. 50 kr.

Naročnino sprejemajo: knjigarna Alojzija Bezenška v Plovdivu in knji-
garna Dragotina Hribarja v Celju. 89 3-2

Dunajska borza.

Dne 7. februvarija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 15 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 50 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 „ 55 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 64 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 20 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1016 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	379 „ 50 „
London vista	121 „ 10 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „ 20 „
20 mark	11 „ 83 „
20 frankov (napoleonor)	9 „ 59 „
Italijanski bankovci	44 „ 10 „
C. kr. cekini	5 „ 68 „

Dne 7. februvarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 „ — „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192 „ 50 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 „ 85 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 „ 40 „
Dunavske vravnave srečke 5%	128 „ 50 „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 „ — „
Posojilo goriškega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	99 „ — „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 35 „
Priporitetne obveznice državne železnice	224 „ — „
„ „ južne železnice 3%	169 „ 30 „
„ „ južne železnice 5%	130 „ 90 „
„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	135 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 30 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 75 „
Salmove srečke, 40 gld.	67 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	72 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53 „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	173 „ 70 „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3455 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	470 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 „ — „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	62 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	87 „ 10 „
Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	173 „ — „
Papirnih rubljev 100	125 „ 50 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za grube pri žrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCU R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.